

135. ÍRÁS

KERESZTELŐ JÁNOS

KERESZTELŐ János Kr.e. 7. március 25-én született azon ígélet szerint, melyet Gábiel tett Erzsébetnek az előző év júniusában. Erzsébet öt hónapon át titokban tartotta Gábiel látogatását; és amikor beszámolt róla a férjének, Zakariásnak, a férfit nagyon felkavarta a dolog és a felesége beszámolóját csak azután hitte el teljesen, hogy nagyjából hat héttel János születése előtt egy szokatlan álmot látott. Gábiel Erzsébetnél tett látogatását és Zakariás álmát kivéve semmilyen szokatlan vagy természetfeletti dolog nem kísérte Keresztelő János születését.

² A nyolcadik napon Jánost a zsidó szokás szerint körülmetélték. Átlagos gyermekként nőtt fel és élte az életét nap nap után és évről-évre abban a kis faluban, melyet akkoriban Júda városának neveztek, s amely mintegy hat kilométernyire nyugatra volt Jeruzsálemtől.

³ János kisgyermekkorának legjelentősebb eseménye a szülei Jézusnál és a názáreti családnál tett látogatás volt. E látogatásra a Kr.e. 1. év június havában került sor, amikor a fiú egy kevéssel már idősebb volt hatévesnél.

⁴ A Názáretből való hazatérésüket követően János szülei hozzáfogtak a fiú módszeres felkészítéséhez. E kis faluban nem volt zsinagógai tanhely; pap lévén azonban Zakariás igen tanult ember volt, és az átlagos zsidó nőkhöz képest Erzsébet is jóval magasabb szintű képzésben részesült; ő is a papság ágához tartozott, lévén, hogy „Áron leányainak” leszármazottai közül való volt. János egyetlen gyermek volt, ezért a szülei sok időt töltöttek az elméleti és a szellemi felkészítésével. Zakariásnak csak kevés feladatot adott a jeruzsálemi templom, így az ideje java részét a fia oktatásának szentelte.

⁵ Zakariásnak és Erzsébetnek volt egy kis gazdasága, ahol birkát tenyésztettek. E vidéken igen nehéz volt a megélhetés, de Zakariás rendszeres juttatást kapott a papságnak felajánlott templomi javakból.

1. JÁNOSBÓL NAZIREUS LESZ

¹ János nem járt tanodába, amelyet tizenéves korában elvégezhetett volna, ám a szülei ebben az évben úgy döntöttek, hogy eljött az ideje annak, hogy letegye a hivatalos nazireus fogadalmat. Ennek megfelelően Zakariás és Erzsébet elvitte a fiát Engedibe, a Holt-tengerhez. Ez volt a nazireus testvériség déli székhelye, és ott a fiút annak rendje és módja szerint ünnepélyesen felvették ebbe az élethosszig tartó elkötelezettséggel járó rendbe. A szertartások után és azon fogadalmak letételét követően, hogy

tartózkodik minden bódító ital fogyasztásától, a haj- és szakállvágástól és a holtak megérintésétől, a család elindult Jeruzsálembé, ahol a templom előtt János végérvényesen teljesítette a nazireus fogadalmat tevőktől megkívánt áldozatokat.

² János ugyanolyan életre szóló fogadalmakat tett, mint amilyeneket a neves elődei, Sámson és a látnok, Sámuel. A nazireus életet élő tisztá és szent személyiségnek tekintették. A zsidók csaknem olyan tisztelettel és hódolattal tekintettek egy nazireusra, mint ahogy a főpapra, és ez nem volt meglepő, hiszen az élethosszig tartó elhivatottsággal élő nazireusok voltak az egyetlenek, akik a főpapokon kívül valaha is beléphetek a szentek szentjéhez a templomban.

³ ¶ János Jeruzsálemből visszatérve az apja birkáinak a felügyeletével kezdett foglalkozni és nemes jellemű, erős férfi lett belőle.

⁴ Tizenhat éves korában, annak eredményeként, amit Illésről olvasott, a Kármel-hegy látnokja nagy hatást gyakorolt Jánosra, és a legény úgy döntött, hogy felveszi az ő öltözködési szokását. Attól a naptól fogva János mindig szőrcsuhát és bőrvet hordott. Tizenhat éves korára egy méter nyolcvan centinél is magasabb volt és már csaknem teljesen felnőtt. A vállára omló hajával és a különös öltözködésével valóban megkapó kinézetű ifjú volt. És a szülei nagy dolgokat vártak az egyetlen fiuktól, az ígélet gyermekétől és a nazireus életet élőktől.

2. ZAKARIÁS HALÁLA

¹ Zakariás néhány hónapi betegeskedés után Kr.u. 12 júliusában elhunyt, amikor János éppen elmúlt tizennyolc éves. Ez az időszak nagy zavart okozott János életében, hiszen a nazireus fogadalom tiltotta a holtak testével való érintkezést, még az ember saját családja esetében is. Bár János megpróbált megfelelni a holtaktól való tisztátalanná válással kapcsolatos fogadalmából következő tiltásoknak, mégis kételkedett abban, hogy teljes mértékben eleget tett volna a nazireus rend előírásainak; ezért az apja temetését követően elment Jeruzsálembé, ahol a nők udvarának nazireus szegletében a megtisztuláshoz szükséges áldozatokat bemutatta.

² ¶ Ez év szeptemberében Erzsébet és János elutazott Názáretbe, hogy meglátogassa Máriát és Jézust. János már majdnem eldöntötte, hogy hozzáfog az életművéhez, de azt az intést kapta, nem csak Jézus szavai révén, hanem az ő példáján keresztül is, hogy térjen haza, viselje gondját az anyjának, és várja meg, amíg „eljön az Atya ideje”. Miután

e kellemesre sikeredett látogatás végén elbúcsúzott Jézustól és Máriától, János nem látta Jézust egészen a Jordánban való megkereszteléséig.

³ János és Erzsébet hazatért és elkezdtek tervezni a jövőt. Lévéen, hogy János nem fogadta el a templomi javakból a neki járó papi juttatást, két év múltán csaknem elvesztették az otthonukat is; ezért úgy döntöttek, hogy délre költöznek a birkanyájjal. Ennek megfelelően azon a nyáron, amikor János húszéves lett, elköltöztek Hebronba. János az úgynevezett „Júdea pusztáján” legeltette a birkáit egy patak mellett, mely az Engedinél a Holt-tengerbe ömlő nagyobb folyó mellékága volt. Az Engedi telepes közösségben nem csak az élethosszig tartó és az időszakosan elhivatott nazireus életet élők laktak, hanem számos olyan önmegtágadó pásztor is, akik e vidéken gyülekeztek a nyájaikkal és ápoltak baráti kapcsolatokat a nazireus testvériséggel. Birkatenyésztésből és azokból az ajándékokból tartották fenn magukat, melyeket a gazdag zsidók adtak a rendnek.

⁴ Az idő múlásával János egyre ritkábban tért vissza Hebronba, s egyre gyakrabban látogatott el Engedibe. Oly alapvetően különbözött a nazireusok többségétől, hogy igencsak nehezebbre esett, hogy a testvériséggel teljesen megbarátkozzon. De nagyon kedvelte Abnert, az Engedi közösség elismert tanítóját és vezetőjét.

3. A PÁSZTORÉLET

¹ E kis patak völgyében János nem kevesebb mint tizenkét kőkunyhót és éjszakai karámot épített egymásra rakott kövekből, ahol eltölthette az éjszakát és megóvhatta a birkákból és kecskékből álló nyájait. János pásztorélete rengeteg időt biztosított a gondolkodásra. Sokat beszélgetett Ezdával, egy Bet-Curba való árvagyerekekkel, akit ő bizonyos értelemben örökbe fogadott, és aki vigyázott a nyájra, amikor ő Hebronba ment az anyját meglátogatni és birkát eladni, és akkor is, amikor elment Engedibe a szombati istentiszteletre. János és a legény nagyon egyszerűen élt, birkahúst, kecsketejet, vadmézet, valamint a vidéken élő, ehető sáskákat fogyasztott. E rendszeres étkeiket időről időre kiegészítette a Hebronból és Engediből hozott élelem.

² ¶ Erzsébet folyamatosan tájékoztatta Jánost Palesztina és a világ ügyeiről, és János meggyőződése egyre erősödött abban, hogy gyorsan közeleg az idő, amikor a régi rendnek vége lesz; hogy belőle egy új korszak, „a mennyország” eljövételének hírnöke lesz. E torzonborz pásztor nagyon kötődött Dániel látnok írásaihoz. Ezerszer is elolvasta Dániel leírását a nagy képről, mely Zakariás elmondása szerint a világ országainak történelmét jelképezte, kezdve Babilonnal, majd Perzsiával, Görögországgal, és

végül Rómával. János észlelte, hogy már Róma is olyan nyira többnyelvű népekből és emberfajtákból áll, hogy sohasem válhat erősen megszilárdult és állandó birodalomná. Azt hitte, hogy Róma már akkoriban is olyan megosztott, mint Szíria, Egyiptom, Palesztina és a többi tartomány; és akkor azt olvasta, hogy „ezeknek a királyoknak az idejében az ég Istene soha meg nem szűnő országot támaszt. És ez az ország nem száll át más népre, hanem összetöri és elemésztí mindezen országokat, maga azonban állni fog mindörökké.” „És hatalom és méltóság és királyság adatott neki, hogy minden nép, nemzet és nyelv neki szolgáljon. Hatalma örök hatalom, mely nem enyészik el soha, és az országa nem megy soha veszendőbe.” „És a királyság és a hatalom és a legnagyobb ország az egész menny alatt a Fenséges szentjei népének adatik, akinek országa örökkévaló ország lesz, és minden hatalom neki szolgál és neki engedelmeskedik.”

³ ¶ János sohasem tudott teljesen felülemelkedni azon a feszültségen, melyet az okozott benne, amit a szüleitől hallott Jézusról és amelyet azok a részek okoztak, amelyeket az írásokban olvasott. Dánielnél ezt olvashatta: „Láttam az éjjeli látomásokban, hogy íme, a menny felhőin valaki közeledik, aki olyan volt, mint az Ember Fia, és hatalom és dicsőség és királyság adatott neki.” Ám a látnok szavai nem voltak összhangban azzal, amit a szülei tanítottak neki. És a Jézussal folytatott beszélgetése sem volt összhangban az írásokban szereplő eme kijelentésekkel, mely beszélgetésre a látogatása alkalmával került sor, amikor János tizennyolc éves volt. E keveredéstől függetlenül az anyja a tanácsalanságában mindvégig azt bizonygatta neki, hogy a távoli unokatestvére, a názáreti Jézus az igaz Messiás, aki azért jött, hogy Dávid királyszékét elfoglalja, és hogy ő (János) lesz az előhírnöke és fő támogatója.

⁴ Mindabból, amit János Róma bűneiről és romlottságáról és a birodalom züllöttségéről és sivárságáról hallott, amelyből megismerte Heródes Antipász és Júdea kormányzóinak gonosz tetteit, arra a következtetésre jutott, hogy egy korszakvég közeledik. A természetnek e torzonborz és nemes gyermeke számára úgy tűnt, hogy a világ megérett arra, hogy az ember korszakának vége legyen és az új és isteni korszak — a mennyország — beköszöntsön. Erősödött János szívében az az érzés, hogy ő lesz az utolsó a régi látnokok közül és az első az újak közül. És igencsak remegett a késztetéstől, hogy elinduljon és mindenkinek hirdesse: „Bánjátok meg bűneiteket! Békéljete meg Istennel! Készüljete a végre; készüljete fel a földi ügyek új és örökkévaló rendjének, a mennyországnak a megjelenésére.”

4. ERZSÉBET HALÁLA

¹ Kr.u. 22. augusztus 17-én, amikor János huszonnyolc éves volt, az anyja hirtelen elhunyt. Erzsébet barátai, ismervén a holtak megérintésére vonatkozó nazireus tilalmakat, melyek még a családtagokra is kiterjedtek, minden intézkedést megtettek Erzsébet eltemetése érdekében, mielőtt Jánosért küldtek volna. Amint hírért vette az anyja halálának, János úgy utasította Ezdát, hogy a nyájait terelje Engedibe, maga pedig elindult Hebronba.

² Az anyja temetéséről Engedibe való visszatérését követően a nyájait a testvériségnek ajándékozta és egy időre elvonult a külvilágtól és böjtölt és imádkozott. János az isteniséghez való közeledésnek csak a régi módjait ismerte; ezeket csak az Illésről, Sámuelről és Dánielről szóló feljegyzésekből ismerte. Illés volt számára a látnokszemély. Illés volt Izrael tanítói közül az első, akit látnoknak tekintettek, és János igazán hitte, hogy ő lesz az utolsó a menny hírvivőinek eme hosszú és híres sorában.

³ János két és fél éven át lakott Engediben, és meggyőzte a testvériség nagy részét, hogy „egy korszak vége közeleg”; hogy „a mennyország hamarosan eljön”. És minden korai tanítása a Messiásról alkotott korabeli zsidó elképzelésen és felfogáson alapult, vagyis a Messiás, mint a megígért megszabadító, aki a zsidó nemzetet felszabadítja a nem-zsidó uralkodók befolyása alól.

⁴ János végig ez idő alatt sokat olvasta a szent írásokat, melyeket a nazireusok engedibeli otthonában talált. Különösen Ésaías és Malakiás, az akkori időkig a legutolsó látnokok tettek rá nagy hatást. Újra és újra elolvasta Ésaías könyvének utolsó öt fejezetét, és el is hitte e jóslatokat. És akkor azt olvasta Malakiásnál: „Nézzétek, elküldöm nektek Illés látnokot, mielőtt elérkeznek az Úr nagy és félelmetes napja; és ő újra fiaik felé fordítja az apák szívét és apáik felé a fiaik szívét, nehogy elmenjek és átokkal sújtsam a földet.” És csakis ez a malakiási ígéret, miszerint Illés vissza fog térni, tartotta vissza Jánost attól, hogy elinduljon és tanítani kezdjen az ország eljövételéről és figyelmeztesse a zsidókat, hogy fussanak a közelgő harag elől. János már kész volt az eljövendő ország üzenetének hirdetésére, de az Illés eljövételével kapcsolatos várakozása több mint két éven át visszatartotta ettől. Azt tudta, hogy nem ő Illés. Vajon hogy értette Malakiás a dolgot? Szó szerint vagy jelképesen kell értelmezni a jövendölést? Miként tudhatná meg az igazságot? Végül még arra is gondolt, hogy mivel az első látnokot Illésnek hívták, ezért az utolsó is ugyanazt a nevet kell viselnie. Mindazonáltal voltak kétségei, elég sok is ahhoz, hogy soha ne nevezze magát Illésnek.

⁵ Illés hatására vette át János azokat a módszereket, hogy közvetlen és egyenes támadást intéz a kortársai bü-

nei és vétkes szenvedélyei ellen. Úgy öltözött, mint Illés, és megpróbált úgy beszélni, mint Illés; minden külsőségeiben olyan volt, mint a régi idők látnoka. Ő is olyan szép szál és megkapó természetfia volt, és éppoly rettenthetetlenül és merészen hirdette az igazságosságot. János nem volt írástudatlan, jól ismerte a zsidó szentírásokat, de nem volt valami művelt. Világosan gondolkodó, tekintélyes előadó és szenvedélyes leleplező volt. Nemigen volt ő példakép a kora számára, viszont hatásosan tudott számon kérni.

⁶ Végül aztán kialakította az új korszak, az Isten országa hirdetésének módszerét; arra a következtetésre jutott, hogy ő lesz a Messiás hírnöke; félresöpört minden kétséget és elindult Engedibe Kr.u. 25 márciusának egyik napján, hogy megkezdje a rövid, ám ragyogó nyilvános tanítói létpályáját.

5. ISTEN ORSZÁGA

¹ Ahhoz, hogy megérthessétek János üzenetét, figyelembe kell venni a zsidó nép akkori helyzetét, amikor János a cselekvés mezejére lépett. Izrael csaknem száz éven át igen nehéz helyzetben volt; nem tudták megmagyarázni, hogy miért kerekedtek állandóan fölélük nem-zsidó urak. Hát nem azt tanította Mózes, hogy az igazságosságot mindig jólét és erő jutalmazza? Hát nem ők az Isten választott népe? Miért áll Dávid királyszéke üresen és betöltetlenül? A mózesi tantételek és a látnokok előírásainak tükrében a zsidók nehezen találtak magyarázatot a hosszan tartó nemzeti alávetettségükre.

² Nagyjából száz évvel Jézus és János kora előtt a vallási tanítóknak egy új irányzata jelent meg, a jelenésekben hívóké. Ezek az új tanítók egy olyan hiedelemrendszert alakítottak ki, mely a zsidók szenvedéseit és megaláztatását abból eredeztette, hogy a zsidóknak fizetniük kell a nemzet bűneiért. Visszanyúltak azokhoz a jól ismert indokokhoz, melyekkel magyarázni próbálták a babiloni és a régebbi idők más fogságait. De, s ezt tanították a jelenésekben hívók, Izraelnek össze kell szednie a bátorságát; a megpróbáltatás napjainak hamarosan vége szakad; az Isten választott népének fenyítése már a végéhez közeledik; Istennek a nem-zsidó idegenekkel kapcsolatos türelme már majdnem elfogyott. A római uralom vége egyet jelentett egy korszak végével és bizonyos értelemben a világ végével. Ezek az új tanítók erősen támaszkodtak Dániel jóslataira, és következetesen azt tanították, hogy a teremtés éppen most lép az utolsó szakaszába; e világ országaiból lesz az Isten országa. A korabeli zsidó elme számára ezt jelentette az a kifejezés — a mennyország — mely átszövi János és Jézus tanításait. A palesztinai zsidók számára a „mennyország” kifejezés csak egyet jelenthetett: egy

teljesen igazságos államot, melyben az Isten (a Messiás) uralkodik a földi nemzeteken tökéletes hatalommal éppen úgy, mint ahogy a mennyben is — „A te akaratod legyen meg a földön és a mennyben”.

³ János korában minden zsidó várakozva kérdezte, „Milyen hamar jön el az ország?” Általános volt az a vélekedés, hogy közeleg a nem-zsidó nemzetek uralmának vége. Az egész zsidóságban élt a remény és a türelmetlen várakozás, hogy a korszaknyi vágyak betetőzésére annak a nemzedéknek az életében kerül sor.

⁴ Bár a zsidók különböztek egymástól abban, hogy milyen természetű közelgő országot vártak, hasonlóan hittek abban, hogy az esemény hamarosan megtörténik, közel van, már a küszöbön áll. Sokan, akik olvasták az Ószövetséget, igazi várakozással tekintettek egy új király elé Palesztinában, egy megújult zsidó nemzetre, mely megszabadult az ellenségeitől és amelyet Dávid király utódja ural, a Messiás, akit gyorsan el fognak ismerni, mint az egész világ jogos és igazságos urát. A jámbor zsidók egy másik, bár kisebb csoportja egészen más nézetet vallott az Isten ezen országáról. Azt tanították, hogy a közelgő ország nem evilági, hogy a világ a biztos vége felé halad, és hogy „egy új menny és egy új föld” fogja bevezetni az Isten országának megalapítását; hogy ez a királyság örökké tartó uralom lesz, hogy a bűnnek vége szakad, és hogy az új ország polgárai halhatatlanná válva fogják élvezni e végtelen üdvösség örömét.

⁵ Mind egyetértettek abban, hogy szükségképpen valamiféle mélyreható vagy megtisztító fenyítés előzi majd meg az új ország megalapítását a földön. A mindent szó szerint értők azt tanították, hogy világméretű háború jön, mely elpusztít minden hitetlent, míg a hívők feltartóztathatatlanul aratnak általános és örök győzelmet. A szellemi ország hívei azt tanították, hogy az országot az Isten nagy ítélete vezeti majd be, mely elhozza az istenteleneknek a büntetés jól megérdemelt ítéletét és a végső pusztulást, s közben a választott nép hívó szentjeit tiszteletreméltó rangra és hatalomra emeli az Ember Fia mellé, aki Isten nevében uralkodik a megváltott nemzeteken. És e második csoport még azt is tartotta, hogy sok jámbor nem-zsidó is bekerülhet az új ország közösségébe.

⁶ A zsidók némelyike azon a véleménye volt, hogy az Isten talán közvetlen és isteni közbeavatkozás révén alapítja meg ezt az új országot, a nagytöbbség viszont abban hitt, hogy az Isten valamiféle képviselő közvetítőt, a Messiást fogja közbeiktatni. És a Messiás fogalmának ez az egyetlen lehetséges értelme élt János és Jézus nemzedékének zsidó elméiben. A *Messiás* mégsem utalhatott olyasvalakire, aki pusztán Isten akaratát tanítja vagy az igaz élet szükségességét hirdeti. Minden ilyen szent személynek a zsidók

a *látnok* címet adták. A Messiásnak a látnoknál többnek kellett lennie; a Messiásnak kellett elhoznia az új királyságot, az Isten országát. A hagyományos zsidó értelemben senki sem lehetett a Messiás, aki ezt nem tudja véghezvinni.

⁷ Ki lenne ez a Messiás? A zsidó tanítók megint csak különféle nézeteket képviseltek. Az idősebbek kitartottak a Dávid fiának tantétele mellett. Az újabb tanítók azt mondták, hogy mivel az új királyság mennyei ország, az új uralkodónak szintén isteni személyiségnek kell lennie, olyannak, aki már régóta ott ült az Isten jobbán a mennyben. És bármily furcsának tűnik, azok, akik így vélekedtek az új ország uráról, nem úgy tekintettek rá, mint emberi Messiásra, nem mint pusztán *emberre*, hanem mint „az Ember Fiára” — az Isten egyik Fiára — egy mennyei Hercegre, aki régóta vár arra, hogy a megújított föld feletti uralmat átvegye. Ilyen volt a zsidó világ vallási háttere akkoriban, amikor János fellépett és azt hirdette: „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyország!”

⁸ Nyilvánvaló tehát, hogy Jánosnak a közelgő országról szóló bejelentése nem kevesebb mint hat különféle értelmet nyert azoknak az elméjében, akik meghallgatták az ő szenvedélyes hitszónoklatát. De nem számít, hogy miféle jelentést tulajdonítottak a János által elmondott szavaknak, a zsidó-országra várakozók e különféle csoportjainak mindegyikét kíváncsivá tették ennek az őszinte, lelkesült, fesztelen tanhirdetőnek az igazságosságról és a megbánásról szóló megnyilvánulásai, aki oly ünnepélyesen intette a hallgatóságát, hogy „fusson a közelgő harag elől”.

6. JÁNOS A TAN HIRDETÉSÉHEZ FOG

¹ Kr.u. 25 március havának elején János beutazta a Holt-tenger nyugati partvidékét és a Jordán folyó mentén felfelé elment a Jerikóval szemközti részig, addig az ősi gázlóig, melyen Jósua és Izráel gyermekei is átkeltek, amikor először léptek az ígéret földjére; és átkelvé a folyó túlsó partjára, János a gázló melletti térrészen telepedett le és kezdte meg a tan hirdetését azok számára, akik a folyón át vezető útjuk során éppen megfordultak ott. Ez volt a legforgalmasabb a Jordán összes átkelője közül.

² A Jánost meghallgatók számára nyilvánvaló volt, hogy ő több, mint tanhirdető. A júdeai pusztából jött eme különös férfit meghallgatók többsége azzal távozott, hogy egy látnok hangját hallotta. Nem csoda, hogy e megtört és várakozó lelkületű zsidókat mélyen felkavarta a jelenség. Ábrahám jámbor gyermekei az egész zsidó történelemben sohasem vágyódtak úgy „Izráel vigaszára” vagy várták nagyobb lelkesedéssel „az ország visszaállítását”. Az egész zsidó történelemben nem gyakorolhatott volna Jánosnak a „közel a mennyország” tárgyú üzenete nagyobb

és általánosabb hatást, mint éppen ekkoriban, amikor is oly rejtélyesen megjelent a Jordán e déli átkelőjének partján.

³ A pásztornépek közül való volt, miként Ámós is. Úgy öltözött, mint a régi idők Illése, és az ő intelmeit mennydörögte és „Illés szellemében és erejében” ontotta magából a figyelmeztetéseit. Nem meglepő, hogy e különös tanhirdető hatalmas felfordulást okozott egész Palesztina szerte, mivel az utazók messze vitték a Jordán mellett elmondott hitszónoklatának hírért.

⁴ E nazireus tanhirdető munkájának volt egy másik és új vonása is: minden hívét megkeresztelte a Jordánban „bűnbocsánatért”. Bár a keresztelés nem volt új szertartás a zsidóknál, addig még senki sem látta azt úgy gyakorolni, ahogy János most alkalmazta. Már régóta szokás volt így megkeresztelni a nem-zsidó áttérteket s ezzel felvenni őket a templom külső udvarának társaságába, de magukat a zsidókat sohasem kérték arra, hogy vessék alá magukat a bűnbánati keresztelésnek. János hitszónoklati és keresztelő tevékenységének kezdetétől a Heródes Antipász parancsára való letartóztatásáig és bebörtönzéséig mindössze tizenöt hónap telt el, azonban e rövid idő alatt János jóval több mint százezer bűnbánót keresztelt meg.

⁵ János négy hónapig hirdette a tant a betániai gázlónál, mielőtt elindult volna a Jordánon felfelé. Hallgatók tízezrei, melyek között voltak kíváncsiak is, de számosan voltak a komoly és buzgó hallgatók, jöttek el Júdea, Perea és Szamaria minden részéből, hogy meghallgassák őt. Még Galileából is jöttek néhányan.

⁶ Ez év májusában, amikor még mindig a betániai gázlónál tartózkodott, a papok és a léviak küldöttséget menesztettek, hogy tudakolja meg Jánostól, hogy magát a Messiásnak tartja-e, és kinek a felhatalmazása alapján hirdeti a tant. János e kérdezőknek ekképpen felelt: „Menjete uraitokhoz és mondjátok meg nekik, hogy hallottátok „a pusztában kiáltónak szavát, amit a látnok mondott, mondván, „készítsétek az Úr útját, egyengessétek Urunk ösvényeit. A völgyeket töltsétek fel, és a hegyeket és halmokat hordjátok el; ami görbe, legyen egyenessé, a göröngyös változzék sima völgygé; és minden test meglátja az Isten üdvösségét.”

⁷ János hősieen bátor, ám tapintatlan tanhirdető volt. Egy napon, amikor éppen szónokolt és keresztelt a Jordán nyugati partján, egy csoport farizeus és sok szaduceus jött el és jelentkezett keresztelésre. Mielőtt a vízhez vezette volna őket, János, mint csoportot megszólítva őket, ezt mondta: „Ki figyelmeztetett, hogy fussatok a közelgő harag elől, ahogy a kígyó menekül a tűz elől? Én megkeresztellek titeket, de arra intellek benneteket, hogy teremjétek a bűnbánat méltó gyümölcsét, ha azt akarjátok,

hogy a bűneiteket megbocsássák. Ne mondjátok nekem, hogy Ábrahám a ti atyátok. Kijelentem, hogy van hatalma az Istennek, hogy e tizenkét kőből itt, előtettek méltó fiakat támasszon Ábrahámnak. És a fejsze már a fák gyökerén van. Minden fának, mely nem terem jó gyümölcsöt, rendeltetése, hogy kivágják és tűzre vessék.” (A tizenkét kő, melyre János utalt az a tizenkét híres emlékkő volt, melyet Jósua állított a „tizenkét törzs” keveredésének emlékére épp e helyen, amikor először léptek az ígért földjére.)

⁸ János órákat tartott a tanítványainak, melyek során az új életükre oktatta őket és megpróbált válaszolni a számos kérdésükre is. Azt javasolta a tanítóknak, hogy a törvénynek a szelleme és a betűje szerint egyaránt oktassanak. Azt tanította a gazdagoknak, hogy lássák el élelemmel a szegényeket; az adószedőknek pedig azt mondta: „Ne tőrekedjete többet szedni, mint ami kijár nektek.” A katonáknak azt mondta: „Ne erőszakoskodjatok és ne követeljete semmit igazságtalanul — elégedjete meg a fizetésetekkel.” Míg mindenkinek azt tanácsolta: „Készüljete a korszak végére — a mennyország közel van.”

7. JÁNOS ÚTJA ÉSZAK FELÉ

¹ Jánosban még mindig keveredtek a közelgő országgal és az annak királyával kapcsolatos gondolatok. Minél többet szónokolt, annál jobban összezavarodott, de ez a közelgő ország természetét illető értelmi bizonytalanság a legkevésbé sem rendítette meg ama biztos hitét, hogy az ország késedelem nélkül el fog jönni. János elméjében talán volt némi zavar, de a szellemében soha. Nem kételkedett az ország eljövételében, de távolról sem volt biztos abban, hogy vajon Jézus lesz-e annak az országnak az ura vagy sem. Ameddig János kitartott a dávidi királység helyreállításának eszméje mellett, addig a szülei tanításai következeteseknek tűntek, vagyis hogy a Dávid városában született Jézus lesz a régóta várt megszabadító; de ekkortájt, amikor inkább hajlott egy szellemi országgal és a földi világi korszak végével kapcsolatos tantél elfogadására, erős kétségek gyötörték Jézusnak az ezen eseményekben való szerepét illetően. Néha mindent megkérdőjelezett, de nem sokáig. Valóban szerette volna, ha az egészet jól átbeszélheti az unokatestvérével, de ez ellentétben állt a külön megállapodásukkal.

² ¶ Ahogy János észak felé haladt, sokat gondolt Jézusra. A Jordán mentén felfelé haladva több mint tizenkét helyen megállt. Először Ádámnál tett utalást „egy másiktól, aki utánam jön” arra a tanítványai által közvetlenül neki szegezett kérdésre válaszolva, „Te vagy a Messiás?” És folytatta a választ: „Jön majd utánam valaki, aki nagyobb énnálam, akinek lába előtt lehajolni és a saruja szíját megoldani sem vagyok méltó. Én vízzel keresztellek benne-

teket, de ő a Szent Szellemmel fog keresztelni. És szórólápátja már a kezében van, hogy kitakarítsa a szérűjét; a búzát csűrűbe gyűjti, a pelyvát pedig az ítélet tűzébe vetve elégeti.”

³ A tanítványai kérdéseire válaszolva János bővítette a tanításait, napról napra megtoldva azzal, ami hasznos és vigasztaló volt a korábbi és rejtélyes üzenetéhez képest: „Tartsatok bűnbánatot és keresztelkedjete meg.” Ekkorra már tömegestül érkeztek az emberek Galileából és a Tízvárosból. Nap mint nap rengeteg őszinte hívó jött el a tisztelt tanítójához.

8. JÉZUS ÉS JÁNOS TALÁLKOZÁSA

¹ Kr.u. 25 decemberére, amikor János eljutott Pella szomszédságába a Jordán mentén felfelé vezető útja során, a hírneve elterjedt egész Palesztinában, és az ő működése lett a beszélgetések legfőbb tárgya a Galileai-tó környéki összes városban. Jézus elismerően beszélt János üzenetéről, és emiatt Kapernaumból is sokan csatlakoztak János bűnbánati és keresztelkedési imádatközösségéhez. Jakab és János, Zebedeus halászfiai decemberben mentek el hozzá, rövidebb idővel követően, hogy János elfoglalta a hitszónoklati helyét Pella közelében, és keresztelésre jelentkeztek. Hetente egy alkalommal meglátogatták Jánost és a vándor hitszónok tevékenységéről naprakész, első kézből való hírekkel szolgáltak Jézusnak.

² Jézus öccsei, Jakab és Júdás megbeszélték, hogy elmennek Jánoshoz megkeresztelkedni; és most, hogy Júdás átjött Kapernaumba a szombati istentiszteletre, ő és Jakab is, miután meghallgatták Jézus beszédét a zsinagógában, úgy döntöttek, hogy tőle kérnek tanácsot a terveikkel kapcsolatban. Ez Kr.u. 26. január 12-én, szombat éjszaka volt. Jézus azt kérte, hogy halasszák a megbeszélést másnapra, amikor is majd megadja a választ. Akkor éjjel igen keveset aludt, szoros kapcsolatban volt a mennyei Atyával. Úgy szervezte, hogy délben az öccseivel ebédeljen és tanácskozhasson velük a János által való megkeresztelésükről. Azon a vasárnap délelőttön Jézus szokás szerint a hájóépítő-műhelyben dolgozott. Jakab és Júdás ebédre megjött és a fásszínben várták, mivel akkor még nem volt itt az ideje a délidei munkaszünetnek, és tudták, hogy Jézus nagyon előírásosan áll az ilyen dolgokhoz.

³ Éppen a délidei pihenő előtt Jézus letette a szerszámait, levette a munkakötényét, és csak annyit mondott a szobában vele lévő három munkásnak, „Eljött az időm”. Kiment Jakab és Júdás öccséhez és megismételte, hogy „Eljött az időm — menjünk el Jánoshoz.” És nyomban el is indultak Pellába, az ebédet útközben fogyasztották el. Ez vasárnap, január 13-án történt. Az éjszakát a Jordán

völgyében töltötték és a következő napon déltájban értek oda, ahol János a keresztelést végezte.

⁴ ¶ János épp csak elkezdte az aznapi jelentkezők megkeresztelését. Rengeteg bűnbánó ember áldogált ott a sorára várva, amikor Jézus és a két fivére beállt ama jámbor férfiak és nők alkotta sorba, akik már hittek Jánosnak a közelgő országról szóló hitszónoklataiban. János korábban is érdeklődött Jézus felől a Zebedeus fiúktól. Hallotta Jézus véleményét a hitszónoklatairól, és minden nap azt várta, hogy megpillanthatja őt a helyszínen, de arra nem számított, hogy a keresztelésre jelentkezők sorában üdvözölheti.

⁵ Lévén, hogy lefoglalta őt a nagyszámú megtért mielőbbi megkeresztelésének feladata, János egészen addig nem vette észre Jézust, amíg az Ember Fia közvetlenül elé nem került. Jézusra ráismerve János egy időre megszakította a szertartásokat, miközben üdvözölte a hűsvér testbeni unokatestvérét és megkérdezte, „De miért jöttél le a vízhez üdvözölni engem?” És Jézus azt válaszolta, „Hogy megkeresztelj engem.” János azt felelte: „De hát nekem van szükségem arra, hogy megkeresztelj. Miért te jössz énhozzám?” És Jézus odasúgta Jánosnak: „Tedd meg ezt nekem, mert nekünk most példát kell mutatnunk a fivéreim előtt, akik itt vannak velem, és azért, hogy az emberek tudják, hogy érkezett az időm.”

⁶ ¶ Jézus hangszíne ellentmondást nem tűrő és tekintélyes volt. János az érzelmi felindulástól reszkelve készült a názáreti Jézus megkeresztelésére hétfő délben, Kr.u. 26. január 14-én. Így keresztelte meg János Jézust és a két fivérét, Jakabot és Júdást. És amint János e három férfit megkeresztelte, elküldte aznapra a többieket, bejelentve, hogy másnap délben folytatja a kereszteléseket. Ahogy az emberek szétszéledtek, a négy férfi, ahogy még mindig ott állt a vízben, egy különös hangot hallott, és akkor rögtön egy pillanatra fényjelenség volt észlelhető közvetlenül Jézus feje felett, és hallották, amint egy hang ezt mondja, „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.” Komoly változás ment végbe Jézus viselkedésén, és miután kijöttek a vízből, csendesesen elbúcsúzott tőlük, s keletnek, a hegyek felé vette az irányt. És senki nem látta Jézust negyven napig.

⁷ János követte Jézust egy darabig, hogy elmesélje neki annak történetét, ahogy Gábrriel meglátogatta az anyját mielőtt János megszületett volna, úgy, ahogy azt az anyja szájából már sokszor hallotta. Útjára engedte Jézust, miután azt mondta neki, „Most már biztosan tudom, hogy te vagy a Megszabadító.” De Jézus nem válaszolt.

9. A TAN HIRDETÉSE NEGYVEN NAPON ÁT

¹ Miután János visszatért a tanítványaihoz (ekkorra már huszonöt-harmincan voltak, akik folyamatosan vele tartottak), komoly tanácskozásban találta őket, arról vitatkoztak, hogy mi is történt Jézus megkeresztelése esetében. Annál inkább meghökkentek, amikor János megszította velük Gábrriel Máriánál, Jézus születését megelőzően tett látogatásának történetét, és azt is elmondta, hogy Jézus egy szót sem szólt, miután erről beszámolt neki. Azon az estén nem esett eső, és e harmincegynéhány fős csoport még sokáig beszélgetett a csillagfényes éjszakában. Azt találgatták, hogy vajon hová ment Jézus, és vajon mikor látják viszont.

² ¶ Az e napi élményt követően János hitszónoklata új és meghatározott elemekkel bővült a közelgő ország és a várt Messiás vonatkozásában. Feszült időszak volt ez, a veszteglés e negyven napja, amikor Jézus visszatértét várták. De János nagy erővel folytatta a tan hirdetését, és a tanítványai nagyjából ekkor kezdtek tanítani a gyülekező tömegeknek, akik Jánoshoz igyekeztek a Jordán partjára.

³ E negyvennapos várakozás folyamán számos mendemonda járta a vidéken, sőt Tibériásban és Jeruzsálemben is. Ezrek jöttek el, hogy megnézzék János táborában az új látványosságot, az állítólagos Messiást, de Jézus nem került elő. Amikor János tanítványai azt bizonygatták, hogy az Isten különös embere a hegyekbe ment, sokan kétségbe vonták az egész történetet.

⁴ Nagyjából három héttel azt követően, hogy Jézus otthagya őket, a pellai színen megjelent a jeruzsálemi papok és farizeusok egy újabb küldöttsége. Egyenesen megkérdezték Jánostól, hogy vajon ő lenne-e Illés vagy a Mózes által ígért látnok; és amikor János azt mondta, hogy „Nem én vagyok”, azt kérdezték, „Te vagy a Messiás?” és János így válaszolt, „Nem én vagyok”. Ekkor azt mondták a Jeruzsálemből jött emberek: „Ha nem te vagy Illés, sem a látnok, sem a Messiás, akkor miért kereszteléd meg az embereket és miért csinálsz ekkora felfordulást?” És János így válaszolt: „Akik hallottak engem és elfogadták a keresztelésemet, azoknak kell megmondaniuk, hogy ki vagyok én, de kijelentem nektek, hogy míg én vízzel keresztelék, itt volt közöttünk valaki, aki visszatérvén a Szent Szellemmel fog megkeresztelni benneteket.”

⁵ E negyven nap nehéz időszak volt János és tanítványai számára. Milyen kapcsolatban áll majd János és Jézus? Százféle kérdést is megvitattak. Politikai és önző előrelépési igények is felmerültek. Komoly viták támadtak a Messiással kapcsolatos különféle eszmék és felfogások kapcsán. Vajon katonai vezető és dávidi király lesz? Vajon úgy szétveri majd a római seregeket, ahogy Jósua a kánaániakat? Vagy talán szellemi országot építeni jött? János

inkább úgy gondolta, a kisebbséggel együtt, hogy Jézus azért jött, hogy megteremtse a mennyországot, bár azzal maga sem volt egészen tisztában, hogy mi is fogja a részét képezni a mennyország megalapításával kapcsolatos eme küldetésnek.

⁶ János kimerítő napokat élt át, és imádkozott Jézus visszatéréseért. János tanítványai közül néhányan járőr-csoportok szervezésébe kezdtek, hogy felkutassák Jézust, ám János megtiltotta ezt, mondván: „Az időnk a mennyei Isten kezében van; ő irányítja a választott Fiát.”

⁷ ¶ Február 23-án, szombaton, korán reggel történt, hogy a János társaságába tartozók, amint éppen a reggeli ételüket fogyasztották, észak felé tekintve megpillanthatták a feljükk közelítő Jézust. Ahogy Jézus közelebb ért, János egy nagy sziklára állt és a zengő hangját megemelve így szólt: „Nézzétek az Isten Fiát, a világ megszabadítóját! Ő az, akiről azt mondtam, „Jön majd utánam valaki, aki nálam kegyeltebb, mert énelőttem létezett ő”. Ez okból jöttem én ki a pusztából, hogy bűnbánatot hirdessek és vízzel kereszteljek, hirdetvén, hogy a mennyország közel van. És most itt jön az, aki a Szent Szellemmel keresztel meg benneteket. És láttam az isteni szellemet alászállni erre a férfira, és hallottam az Isten hangját, amint azt mondja, „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik”.

⁸ Jézus kérte őket, hogy folytassák az étkezést, s ő maga János mellé ült le enni, lévén, hogy Jakab és Júdás öccse már visszatért Kapernaumba.

⁹ ¶ Másnap kora reggel elbúcsúzott Jánostól és a tanítványaitól, s elindult vissza Galileába. Semmit sem mondott nekik arról, hogy mikor fogják viszontlátni. Jánosnak a maga feladatával és küldetésével kapcsolatos kérdéseire Jézus csak annyit mondott, „Vezéreljen az Atyám téged most és a jövőben, miként a múltban is tette.” És e két nagyszerű férfi azon a reggelen elvált egymástól a Jordán partján, és a húsvér testben többé nem is látta egymást.

10. JÁNOS ÚTJA DÉL FELÉ

¹ Lévén, hogy Jézus észak felé indult Galileába, János úgy érezte, hogy neki visszafelé, dél felé kell haladnia. Ennek megfelelően március 3-án, vasárnap reggel János és az ott maradt tanítványai elindultak délre. János közvetlen követőinek nagyjából a negyede időközben elindult Galileába Jézus felkutatására. Zavart szomorúság telepedett Jánosra. Többé már sohasem szónokolt úgy, ahogy Jézus megkeresztelése előtt. Valamiképp úgy érezte, hogy a közelgő ország felelőssége már nem az ő vállán nyugszik. Úgy érezte, hogy a munkáját már csaknem elvégezte; vigasztalan volt és magányos. De hirdette a tant, keresztelt, és dél felé vándorolt.

² Ádám falu közelében János eltöltött néhány hetet, és itt került sor arra az emlékezetes támadásra, melyet Heródes Antipász ellen intézett amiatt, hogy törvénytelenül elvette egy másik férfi feleségét. Ez év (Kr.u. 26) júniusára János újra a Jordán betániai gázlójánál volt, ahol a közlegő országról szóló tan hirdetéséhez több mint egy évvel korábban hozzákezdett. A Jézus megkeresztelését követő hetek során János hitszónoklatának jellege fokozatosan átalakult az egyszerű emberek iránti irgalom hirdetésévé, s közben újult erővel leplezte le a romlott politikai és vallási vezetőket.

³ Heródes Antipászt, akinek a felségterületén János hirdette a tant, figyelmeztették, hogy János és a tanítványai esetleg lázadást robbantanak ki. Heródes maga is rossz néven vette, hogy János nyíltan bírálja az otthoni dolgait. Mindennek tükrében Heródes úgy döntött, hogy Jánost börtönbe veti. Ennek megfelelően június 12-én korán reggel, mielőtt a sokaság megérkezett volna, hogy meghallgassa a hitszónoklatot és tanúja legyen a kereszteléseknek, Heródes emberei lefoglalták Jánost. Ahogy teltek-múltak a hetek és Jánost nem engedték szabadon, a tanítványai szétszéledtek szerte Palesztinában, sokuk Galileába ment, hogy csatlakozzon Jézus követőihez.

11. JÁNOS A BÖRTÖNBEN

¹ János magányosan és némiképp keserűen élte a börtönéletet. Csak kevés követőjének engedték meg, hogy meglátogassa. Szeretett volna találkozni Jézussal, de meg kellett elégednie azzal, hogy hallja a híreket a tevékenységéről ama követőin keresztül, akik az Ember Fiának híveivé lettek. Gyakran tört rá a kétség Jézus és az ő isteni küldetését illetően. Ha Jézus a Messiás, akkor miért nem tesz semmit annak érdekében, hogy kiszabadítsa őt ebből az elviselhetetlen rabságból? Az Istennek a szabad ég alatti élethez szokott, torzonborz embere több mint másfél éven át sínylődött abban az alávaló börtönben. És ez az élmény a Jézusban való hitének és a Jézus iránti hűségének nagy próbatétele volt. Sőt valójában ez az egész tapasztalás János Istenbe vetett hitének a nagy próbája volt. Sokszor kételkedett még a maga küldetésének és tapasztalásának hitelében is.

² ¶ Miután már több hónapja volt bebörtönözve, a tanítványainak egy csoportja jött el hozzá és amint beszámoltak neki Jézus nyilvános működéséről, ezt mondták: „Látod, Tanítónk, az, aki ott volt veled a Jordán felső szakaszán, most pártol és elfogad mindenkit, aki eljön hozzá. Még az adószedőkkel és a bűnösökkel is együtt étkezik. Te tanúságot tettél mellette, és ő mégsem tesz semmit a te megszabadításod érdekében.” De János ezt válaszolta a barátainak: „Ez az ember semmit sem tehet, hacsak nem a

mennyei Atyja rendelte neki azt. Jól emlékeztek, hogy azt mondtam, „Nem én vagyok a Messiás, de engem küldtek, hogy készítsem elő számára a terepet”. És én megtettem. A menyasszony a vőlegényé, de a vőlegény barátja csak ott áll mellette és szívből örül a vőlegény hangját hallva. Ez az örömöm most teljes lett. Neki növekednie kell, nekem kisebbednem. Én e földről való vagyok és elmondtam az üzenetemet. A názáreti Jézus a mennyből jött le a földre és mindannyiunk felett áll. Az Ember Fia Istentől szállott alá, és az Isten szavait fogja elmondani nektek. Mert a mennyei Atya nem szűken méri a szellemet a saját Fiának. Az Atya szereti a Fiát és rövidesen mindent e Fiú kezébe ad. Aki hisz a Fiában, az örökké él. És e kimondott szavaim igazak és megmaradnak.”

³ ¶ A tanítványok elcsodálkoztak János kijelentésén, de annyira, hogy csendben el is távoztak. János szintén erősen zaklatott állapotban volt, mert megértette, hogy jóslatot mondott. Többé már sohasem kételkedett egészen Jézus küldetésében és isteniségében. De keserű csalódás volt János számára, hogy Jézus nem küldött üzenetet, hogy nem jött el hozzá, és hogy nem folyamodott semelyik nagy hatalmához, hogy kiszabadítsa őt a börtönből. Jézus azonban tudott minderről. Nagyon kedvelte Jánost, de most, hogy már tisztában volt az isteni természetével és teljes mértékben ismerte azokat a nagy dolgokat, melyek Jánosra várnak, amint elhagyja ezt a világot és tudván azt is, hogy János földi munkája véget ért, rávette magát, hogy ne avatkozzon bele a nagy tanhirdető-látnok létpályájának természetes menetébe.

⁴ ¶ Ez a hosszú bebörtönzés emberileg elviselhetetlen volt. Néhány nappal a halála előtt János újból elküldte megbízható küldötteit Jézushoz, afelől tudakozódván, hogy: „Elvégeztem-e a munkát? Miért sínylődöm a börtönben? Igazán te vagy a Messiás, vagy egy másikat keressünk?” És amikor e két tanítvány átadta Jézusnak ezt az üzenetet, az Ember Fia így válaszolt: „MenjeteK vissza Jánoshoz és mondjátok meg neki, hogy nem feledkeztem el róla, de ebbe is bele kell törődnöm, mert illő, hogy mindent megtegyünk, ami elő van írva. Mondjátok el Jánosnak amit láttatok és hallottatok — hogy a szegények jó hírekről hallanak hitszónoklatot — és végül mondjátok meg a földi küldetésem szeretett hírnökének, hogy bőviben lesz az áldásnak a közlegő korban, ha nem talál okot a bennem való kételkedésre és a tőlem való elpártolásra.” És ezek voltak Jézus utolsó szavai, melyeket János megkapott. Ez az üzenet sok vigaszt jelentett neki és nagyban hozzájárult a hitének megerősödéséhez és ahhoz, hogy felkészüljön a húsvér testbeli élete megrendítően szomorú végére, mely ezen emlékezetes esemény után oly hamar elkövetkezett.

12. KERESZTELŐ JÁNOS HALÁLA

¹ Lévén, hogy János a letartóztatásakor éppen Pereában tevékenykedett, egyenesen Machérusz erődjének börtönébe vitték, ahol a kivégzéséig fogva tartották. Heródes uralkodott Pereában és Galileában is, és ekkoriban volt egy-egy palotája a perei Juliásban és Machéruszban is. Galileában a hivatalos lakóhelyét átköltöztette Szeforiszból a tibériásbeli új fővárosba.

² Heródes félt szabadon engedni Jánost, nehogy lázadást szítson. Attól is félt, hogy kivégeztesse, nehogy az emberek fellázadjanak a fővárosban, mert a pereabeliek ezrei hitték, hogy János szent ember, látnok. Ezért Heródes börtönben tartotta a nazireus tanhirdetőt, mert nem tudta, hogy mi egyebet kezdjen vele. Jánost több alkalommal vitték Heródes elé, de sohasem egyezett bele, hogy elhagyja Heródes felségterületét vagy tartózkodik mindenféle nyilvános tevékenységtől, ha elengednék. És a názáreti Jézussal kapcsolatos aggasztó hírek, melyek egyre csak sokasodtak, arra figyelmeztették Heródest, hogy nincs itt az ideje János szabadon engedésének. Emellett János Heródiás, Heródes törvénytelen felesége erős és keserű gyűlöletének is áldozata volt.

³ Heródes számos alkalommal beszélgetett Jánossal a mennyországról, és bár néha komoly hatás tett rá János üzenete, félt kiengedni őt a börtönből.

⁴ Lévén, hogy még javában folytak az építkezések Tibériásban, Heródes sok időt töltött a perei palotáiban, és igen szívesen tartózkodott Machérusz erődjében is. Több évbe is beletelt, mire Tibériásban minden középület és hivatalos lakóhely teljesen elkészült.

⁵ ¶ A születésnapja megünneplése alkalmából Heródes nagy lakomát szervezett a machéruszi palotában a vezető tisztviselői és a galileai és perei kormányzótanácsokban magas rangot viselők számára. Lévén, hogy Heródiás nem tudta elérni János halálát azáltal, hogy közvetlenül Heródeshez fordult, most fortélyos terhez folyamodott János elpusztítása érdekében.

⁶ Az esti ünnepség és szórakozás alatt Heródiás bemutatta a társaságnak a leányát, akinek az ünneplők szórakoztatására táncolnia kellett. Heródes nagy örömét lelta a leány előadásában és magához hívatva így szólt hozzá: „Elragadó vagy. Igen boldoggá tettél engem. A születésnapomon kérj tőlem, amit csak akarsz, és megadom, legyen az még akár a fele királyságom is.” És Heródes mindezt az elfogyasztott sok pohár bor hatása alatt cselekedte. Az ifjú hölgy félrevonta az anyját és megkérdezte, hogy mit is kérjen Heródestől. Heródiás azt mondta, „Menj Heródeshez és kérd Keresztelő János fejét.” És a fiatal nő, visszatérve az ünnepi asztalhoz, azt mondta Heródesnek, „Azt kérem, hogy haladéktalanul add át nekem tálcan Keresztelő János fejét”.

⁷ Heródest félelem és szomorúság töltötte el, de az esküje miatt és mindazok miatt, akik ott lakomáztak vele, nem merete megtagadni a kérést. És Heródes Antipász elküldött egy katonát, megparancsolva neki, hogy hozza el János fejét. Így Jánost azon az éjszakán a börtönben lefejezték, s a katoná a látnok fejét egy tálcan felhozta és a díszterem végében a fiatal nőnek bemutatta. És a leány a tálcat átadta az anyjának. János tanítványai erről értesülvén eljöttek a börtönbe János testéért, és miután sírba tették, elmentek Jézushoz és beszámoltak neki erről.